

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Nyhetsbrev 8

MAJ 1997

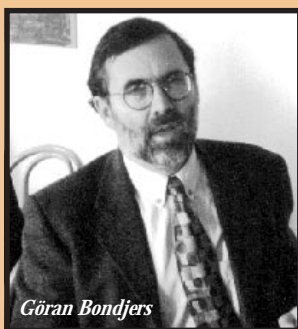
Med kalendarium för perioden

21 maj – 5 juni

nyhetsbrevet ges ut av informationsavdelningen vid göteborgs universitet, vasaparken, 411 24 göteborg, upplaga: 4 000 ex redaktör: birgitta pande tel 031-773 10 21 datorpost: Birgitta.Pande@adm.gu.se layout: mikael stoltz tel 031-773 10 04 datorpost: Mikael.Stoltz@adm.gu.se fax: 031-773 46 60 bidrag insändes senast 14 dagar före utgivning av nyhetsbrevet som beräknas komma ut omkring den 1 och 15 i varje månad under terminstid. <http://www.gu.se/GUN/Nyhetsbrev> tryck: pr-offset

Enhällig valberedning valde Bo

Valberedningen för rektorsvalet vid Göteborgs universitet med Björn Molin som ordförande har enhälligt föreslagit professor **Bo Samuelsson** till ny rektor från den 1 juli 1997. Valförsamlingen som består av 30 lärare och 20 studenter, samlas den 21 maj för att avge sina röster. Universitetsstyrelsen sammanträder den 6 juni och fattar då beslut om ny rektor att föreläggas regeringen som är den instans som utnämner rektor. Bo Samuelsson är sedan 1992 professor i transfusionsmedicin vid Göteborgs universitet. Han är född 1942.

Göran Bondjers

Göran Bondjers får Lars Werkö-priset

Professor tillika dekanus vid medicinska fakulteten Göran Bondjers har utsetts till mottagare av Lars Werkö-priset. Det är Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar som delar ut priset som är på 100 000 kr. Professor Bondjers är professor i kardiologisk forskning och har under flera år varit föreståndare för Wallenberglaboratoriet vid Göteborgs universitet.

Nu kan den läsas

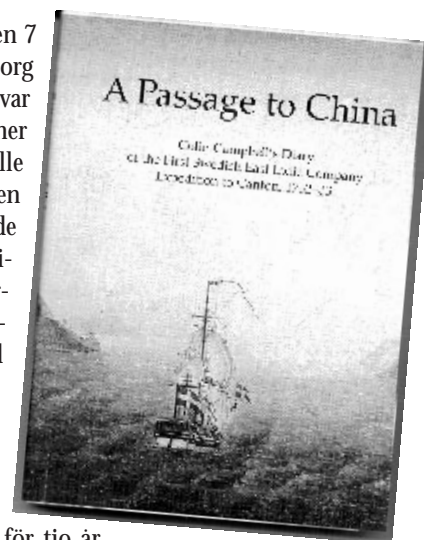
- Colin Campbells dagbok från Ostindiska kompaniets första resa till Kina

När fartyget *Fredericus Rex Sueciae* den 7 mars 1732 avseglade från Göteborg med destination Kanton i Kina, var detta den första av de drygt 130 expeditioner som Svenska Ostindiska Kompaniet skulle komma att företa till Ostasien. Expeditionen leddes av skotten Colin Campbell, som hade erfarenhet av sådana företag i andra kompaniers tjänst. Nu var han nybliven svensk medborgare och en av de tre direktörerna i det nystartade svenska kompaniet, dessutom utrustad med fullmakt som kungligt sändebud till kejsaren av Kina.

Campbells utförliga dagbok över resan, skriven för att lära svenskarna hur handel på Kina bör bedrivas, upptäcktes så sent som för tio år sedan och har karakteriserats som en vetenskaplig sensation. Handskriften, som 1986 förvärvades av nuvarande Stadsmuseet och deponerades i Göteborgs universitetsbibliotek, har nu för första gången gjorts tillgänglig för forskningen och den historieintresserade allmänheten i form av en vetenskaplig utgåva av hela den engelska texten, försedd med en utförlig inledning, illustrationer och mängder av förklarande noter. Den har redigerats av överbibliotekarie Paul Hallberg, Göteborg, och professor Christian Koninckx, Bryssel, den sistnämnde den kanske främste experten på Svenska Ostindiska Kompaniets historia. Verket, som utges av Kungl Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg, presenterades vid en presskonferens den 29 april. Samma dag höll också professor Koninckx inom ramen för Vetenskapsfestivalen en föreläsning om dagbokens innehåll och historiska betydelse.

Campbells journal ger en levande skildring av hela den äventyrsfyllda resan med många mustiga detaljer om livet ombord, som i hög grad präglades av stridigheter mellan engelska superkargörer och svenska fartygsbefäl. Av särskilt stort värde för forskningen är de utförliga upplysningarna om handelstransaktionerna i Kanton och om tillgång och priser på te, siden och porslin, affärshemligheter som annars brukade förstöras i efterhand. Utförligt beskrivs också hur de handelskonkurrerande holländarna uppbringade det återvändande svenska skeppet och införde det till Batavia för kontroll, en incident som ledde till diplomatiska förvecklingar mellan de båda länderna. Bland alla Campbells spännande iakttagelser finns också observationer i Syd-atlanten av en förut okänd komet, tillräckligt noggranna för att nu officiellt införa kometen i de astronomiska registren.

Anm: Se även under Publikationer, sid ?

Personalnytt

Nya förordnanden

- Nikola Markovic forskarasistent vid inst för kemi, fysikalisk kemi
- Jens Rydell forskarasistent vid zoologiska inst, zoomorfologi

Ny docent

- Fil dr Dragu Atanasiu docent i matematik

Ny professor

Biträdande professor Pam Fredman har av rektor förordnats att från den 1 maj 1997 vara professor i neurokemi. Pam Fredman är född 1950 och är verksam vid inst för klinisk neurovetenskap, där hon är prefekt.

Pam Fredman, foto: Birigta Pande

Adjungerad professor

Docent Kerstin Strömmand har förordnats att från den 1 april 1997 vara adjungerad professor, 50 %, i pediatrik oftalmologi. Hon är född 1934 och är överläkare vid Sahlgrenska universitetssjukhuset. Göteborgs Läkarsällskap finansierar den adjungerade professuren.

Ut i världen-dagarna

Ut i världen-dagarna arrangerades som vanligt av universitetet i samarbete med Filosofiska fakulteternas studentkår (FFS) och Göteborgs förenade studentkårer (GFS). Arrangemanget gick av stapeln i nyrenoverade Studenternas hus på Götabergsgatan 17. Högskoleverket informerade, så gjorde även centrala studiemedelsnämnden och Svenska institutet. EU-sekretariatet informerade om EGs utbildningsprogram samt Nordiska Ministerrådets utbytesprogram NORDPLUS. Dennis Day från institutionen för lingvistik föreläste om kulturskillnader och kulturkrockar. I ett föredömligt kort inledningsanförande berättade rektor Jan Ling hur han själv på 1950-talet liftade till Heidelberg med blott femtio kronor på fickan till ett jobb på en firma som strax gick i konkurs.

Rektor Jan Ling, Maria Sjögren, Romanska språk, foto: Birigta Pande

– Men, sa Jan Ling, när man är ung och åker ut i världen, så ordnar sig det mesta. Man skall ta chansen när man är ung och ge sig ut i världen, kanske läsa en termin i Paris, en termin i Bologna och sedan komma hem med nya intryck till Göteborg!

Christina Jutterström - professor i journalistik i Göteborg

Tidigare chefredaktören för DN och för Expressen har utsetts till gästprofessor i journalistik i Göteborg. Det är familjen Hjörnes gästprofessur i praktisk journalistik som hon kommer att bekläda under ett år. Hennes föregångare på professorsstolen är Bo Strömstedt, Gunnar Fredriksson, Lars Wilhelmsson och Britt-Marie Mattsson.

Volvo-pris till forskare i Göteborg

Fyra olika forskargrupper får dela på Volvos ryggpris 1997 för bästa medicinska forskningsresultat inom ryggområdet. Priset för bästa biomekaniska arbete på 9 000 amer dollars går till en forskargrupp vid avd för ortopedi, Göteborgs universitet. Forskargruppen består av förste yrkeshygieniker Allison Kaigle, docent Sten Holm och professor Tommy Hansson. Övriga priser går till München, Michigan och Århus. Den internationella prisnämnden har som ordförande professor em Alf Nachemson. Prisutdelningen av Volvos ryggpris sker den 5 juni i samband med internationella ryggforskningssällskapets årsmöte i Singapore.

Räddning inom räckhåll?

Forskarinnovationsdagen på Svenska Mässan den 22 april 1997, som inledde Göteborgs internationella Vetenskapsfestival, bjöd på flera överraskningar. Bland annat fungerade inte högtalaranläggningen till en början, vilket fick kommunstyrelsens ordförande i Göteborg Göran Johansson, som inte brukar skräda orden, att utbrista:

– Det var en djä-a inledning!

Sedan gick det bättre. Sveriges resurser skall leda oss ur den nuvarande krisen, räddningen ligger inom räckhåll, sa Göran Johansson och han hoppades att diskussionerna under Forskarinnovationsdagen skulle bli som ringar på vattnet. Han menade dock att det råder en "mental försumning" i Sverige och efterlyste *drömmar*. – Vi måste våga *drömma*, vi måste *våga* mer, underströk Göran Johansson.

Programmet för Forskarinnovationsdagen deklarerade:

– Sverige har halkat efter i den internationella konkurrensen och bara genom att ta till vara den unika kunskap som byggs upp genom forskning kan Sverige återta sin plats som ledande industrialnation. Genom att kombinera forskning med kreativitet kan välfärden tryggas. Forskarinnovationsdagen vill ge konkreta lösningar på de problem som ligger i vägen för Sveriges industriella tillväxt och välbefindande. Bland de många talarna under dagen fanns Gad Rausing, Tetra-Laval, professor Annica Dahlström, GU, och Göran Johnson, förbundsordförande Metall. Den senare menade att nästan 50 procent av "metallarna" varken får vidareutbildning eller får gå på kurs och det är kanske det som är orsaken till att Sverige halkar efter, att andra springer fortare än svenskarna!

Forskarinnovationsdagen arrangerades av Stiftelsen Innovationscentrum, Svenska Mässan, Svenska Uppfinnareföreningen, Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet.

Mer info: Linus Kron, Medinova AB, tel 031-20 15 00, fax 031-20 50 56.

Konferens i Moderna språk 1997

Den 25-26 april 1997 avhölls en ämneskonferens i moderna språk i Göteborg. Den var förlagd till Stora Hörsalen i Humanisten och öppnades av prorektor Martin Fritz. Den första dagen ägnades åt tyska språket och Lars Fant, professor i iberoromanska språk vid Stockholms universitet, ställde frågan "Har vi en språk *utbildning* i Sverige?" På konferensens andra dag var det franska och italienska språken som diskuterades. Bland annat var översättarutbildningen och fortbildning på mastersnivå föremål för debatt. Mer info: Barbro Ryder Liljegren, tel 031-773 48 65.

Konferenser

26/5 kl 14-16 Seminarium och posterutställning: **Innovativ Biomedicin - från forskning till marknad** arrangeras av medicinska fakulteten i samarbete med bl a Teknikbrostiftelsen, näringslivssekretariatet, IVA-Väst. Avgift: 0. Lokal: Wallenbergsalen, Medicinargatan 20. Info och omgående anmälan till Marianne Ek, tel 031-773 51 62.

5/6 kl 13.15-15.00 Installationsföreläsning i konstvetenskap av prof Lena Johannesson: **Gatan Charles Darwin inte kunde lösa - naturforskaren inför bildmediets komplikationer.** Lokal: Stora Hörsalen, Humanisten.

10-11/6 kl. 10.15-17.00 Föreläsningsserie om **artificiella neurala nätverk: grunder, tillämpningar, filosofisk relevans.** Lokal: Lilla Hörsalen, Humanisten. Fritt inträde. Information: Helge Malmgren, tel 773 45 74 eller <http://www.phil.gu.se/fu/fu.html#ANN>

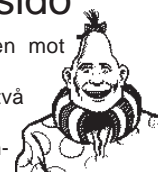
12/6 kl 16.30 Ett **Schubert-seminarium** för att hedra rektor Jan Ling. Medverkande: Sven-Eric Liedman, Jan Ling, G Forshufvud, J Lindberg. Plats: Universitetets aula, universitetsbyggnaden, Vasaparken.

20-22/8 En nordisk konferens om kvinnliga forskares karriärutveckling **Kvinnor i akademien** arrangeras av Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola med medel från utbildningsdepartementet. Plats: matematiskt centrum, Göteborg. Avgift: 1 500 kr exkl moms, för forskarstuderande: 800 kr exkl moms. Anmälan till Kvinnor i akademien, Matematiskt centrum, 412 96 Göteborg, fax 031-16 56 55, tel Marie Larsson, tel 031-772 10 45 *senast den 25 maj*.

14-17/5 1998 **Kvinnor Kan. Idé- och handelsmässan** i Linköping-Norrköping. Info: Stiftelsen Kvinnor Kan, Östermalmsgatan 33, 114 26 Stockholm, fax 08-791 88 34.

...skämt åsido

Än sjunger dyningen mot azurkusten, hav möter strand, två skilda element. Hemlängtan överviner reselusten: men senat skall hjärtat glömma vad som hänt.

Eviga källa, ur vars bottenflöden gudinnan lyftes på en snäckas skal, du sjöng för mig om kärlek intill döden! Än brusar i min själ din blå koral. (ur "Kärleksroman" av Hjalmar Gullberg)

Internationellt om högskolan

Överskott av medicinare i Tyskland

På ett och ett halvt år har antalet arbetslösa läkare i Tyskland stigit med 37 procent och i januari fanns det 10 600 färdigutbildade medicinare registrerade som arbetslösa. De flesta av dessa är utexaminerade under de senaste åren. Det är för närvarande i hög grad arbetsgivarnas marknad och de fackliga organisationerna klagar över att de unga läkare som trots allt får en tjänst utnyttjas utöver det rimliga med mycket övertid och bristande jourkompensation. Möjligheten till arbete utomlands uppmärksammas i detta läge alltmer och det kan i sammanhanget nämnas att man bl a från norsk sida aktivt försöker rekrytera tyska läkare för att fylla vakanserna vid sjukhusen i Norge.

Indiskt nej till post-sovjetiska medicinare

Studenter som läst medicin vid universitet och högskolor i någon av de forna sovjetrepublikerna kommer inte längre att få sina examina automatiskt godkända av de indiska myndigheterna. Det avtal från 1986 som reglerat erkännandet har upphävts och man vill från indisk sida kontrollera utbildningen i vart och ett av de nya länder som uppstått efter Sovjets sönderfall. De som redan påbörjat sina studier måste delta i en "allmäntjänstgöring" inom den indiska sjukvården innan de legitimeras. Omkring 5.000 studenter berörs av beslutet.

Brittisk protest mot "elitfinansiering"

En grupp brittiska universitet är starkt missnöjda med att systemet för tilldelning av medel för forskning nu har kommit att särskilt gynna fyra elituniversitet. Enligt den modell som Higher Education Funding Council for England (HEFCE) beslutat att tillämpa från och med år ges extra påslag för universitet som fått ett stort antal institutioner med högsta betyg i "The research assessment exercise". Det är Oxford, Cambridge, University College London och Imperial College som på detta sätt fått en särställning. Goda forskningsuniversitet som Sussex, Surrey, Warwick och York har å andra sidan fått sänkta anslag trots bra betyg i de senaste bedömningarna. Rektorer för dessa universitet framhåller att de känner sig vilseledda av HEFCE i fråga om bedömningarnas ekonomiska konsekvenser.

Vad finns i ett Mediehus?

– Det finns ny, spännande och avancerad teknik i Mediehuset vid Göteborgs universitet, sa prefekt Kent Asp, när den officiella invigningen ägde rum den 24 april 1997. Verksamheten i huset på Haraldsgatan 2 B är redan i full gång. Man har studenter från flera olika länder och lärandet och undervisningen skall vara det centrala. Kent Asp framhöll också att Mediehuset skall vara en plattform för vidare utbildning inom radio och TV. Göteborg hoppas att bli försöksort för digital-TV.

Handelshögskolan i Göteborg öppnar upp nya Mediehuset. Foto: Birgitta Lunde

På Haraldsgatan 2 B finns på översta våningen *Filmepidemin* - en organisation av fria filmare och filmproduktionsbolag. I huset finns en videoavdelning som sorterar under *enheten för medieteknik* vid Göteborgs universitet. Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG) har flyttat all undervisning i *radio- och TV-journalistik* till Mediehuset. Flyttningen har inneburit att journalistutbildningen nu har lämnat klippbord och videobandspelare för datorer och digitala TV-kameror. JMG är först i Norden med att i full skala använda digital teknik i undervisningen. I samband med inflyttningen i Mediehuset startade JMG i vintras landets enda längre och specialinriktade påbyggnadsutbildning i radiojournalistik. Till hösten startar motsvarande påbyggnadsutbildning i TV-journalistik. Mer information: prefekt Kent Asp, tel 031-773 12 28.

Jan S Nilsson blir ny preses i KVA

Professor Jan S Nilsson, tidigare rektor vid Göteborgs universitet, valdes nyligen till *preses* i Kungl Vetenskapsakademien, KVA, där han efterträder professor Kerstin Fredga. Jan S Nilsson är professor i matematisk fysik vid Chalmers tekniska högskola.

Nyhetsbrevets redaktion gratulerar! Ny *ständig sekreterare* för KVA är sedan 1 april 1997 professor Erling Norrby, professor i virologi vid Karolinska institutet. Han efterträder professor Carl-Olof Jacobson.

Elektroniska nyheter om FoU

Utbildningsdepartementet kommer att starta ett elektroniskt nyhetsbrev om högre utbildning och forskning. Nyhetsbrevet kommer att skickas via e-post till intresserade som anmäler sin e-postadress till departementets informationsenhet, se nedan. Det nyhetsbrev som departementet redan ger ut och som behandlar hela utbildningssystemet från förskola till högskola kommer också att distribueras elektroniskt. Den som vill ha även detta nyhetsbrev anmodas att anmäla sin e-post adress till Åsa Söder, tel 08-405 18 95, e-post: asa.Soder@education.ministry.se

Ett steg mot internationalisering

Ett nytt grepp i forskarutbildningen vid medicinska fakulteten genomfördes nyligen då utländska forskarstuderande inbjöds att - utan kostnad - delta i en högspecialiserad forskarutbildningskurs.

Kursen som behandlade mikroneurografiska tekniker för studier av människans nervsystem arrangerades av Åke Vallbo och Gunnar Wallin vid avd för fysiologi respektive avd för klinisk neurofysiologi.

Mikroneurografi innebär att forskarna "tjuvlyssnar" på de signaler som fortleds i nerverna mellan hjärna och t ex blodkärl, svettkörtlar och sinnesorgan i hud och muskulatur. Analys av impulsmönstret i nervträderna avslöjar hur olika delar av nervsystemet arbetar hos friska människor och patienter med skilda sjukdomar. Tekniken, som utarbetades i Sverige för cirka 30 år sedan, fordrar speciell utbildning - det gäller att mycket exakt manipulera fina nålelektroder i människans nerver för att hitta rätt nervträd. Det internationella intresset för mikroneurografi är stort, vilket avspeglades i det stora antalet utländska studerande. Trettiofem procent kom från England, Tyskland, Italien och Finland, övriga från skilda universitet i Sverige. Lärarna hämtades från Umeå, Uppsala och Göteborg som är framträdande centra för mikroneurografi.

Intensivundervisning pågick under 4 dagar med katedrala föreläsningar under förmiddagarna, demonstrationer och praktiska övningar under eftermiddagarna i tre forskningslaboratorier och vid en analysstation. Självstudier på kvällarna krävdes för att klara examinationen.

En tidigare kurs i mikroneurografi arrangerades i Barcelona för två år sedan av samma forskare inom ramen för European Science Foundation. De studerande uttryckte då starkt intresse för praktiska övningar i forskningslaboratorier vilket nu var möjligt att genomföra eftersom två avdelningar inom fakulteten driver mikroneurografi som en viktig forskningslinje.

Elevernas utvärdering var genomgående positiv. Speciellt uppskattades kombinationen av teoretiska och praktiska moment då studenterna själva fick söka upp och registrera nervsignaler men också vara försökspersoner och uppleva hur det känns när en nålelektrod införes i nerven. Denna erfarenhet är viktig för att rätt kunna informera egna försökspersoner och hantera deras reaktioner.

Mer info: professor Åke Vallbo, e-post: vallbo@physiol.gu.se

Bidrag till forskarskolor 1997

Forskningsrådsnämnden, FRN, har beslutat ge bidrag till ett antal forskarskolor i landet. Vid Göteborgs universitet får följande forskare bidrag:

- Internationella arbetslivsskolan, Bernt Schiller - 82 000 kr
- Kulturmiljövårdsförvaltning, Kristian Kristiansen - 340 000 kr
- Teori och metod för utvärdering av internationellt utvecklingsbistånd, Jerker Carlsson - 300 000 kr
- Ämnesdidaktisk forskarskola, språk o naturvetensk, Björn Andersson - 70 000 kr.

Vår i Vasaparken

Publikationer

A Passage to China. Colin Campbell's Diary of the First Swedish East India Company Expedition to Canton, 1732-33. Ed. by Paul Hallberg and Christian Koninckx. liv, 260 pp. Ill. (Acta Regiae Societatis Scientiarum et Litterarum Gothoburgensis. Humaniora. 37.) Distr: Kungl Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg, c/o Gbgs univ bibl, tel 031-773 17 33, fax 031-16 37 97. Pris: 350 kr.

Humanteknologi. Teknik, kultur, samhälle, människa. En folder utgiven av avd för humanteknologi och vetenskapsstudier, Brogatan 4, 413 01 Göteborg, tel 031-773 49 25, fax 031-773 49 33.

EU-sekretariatet. Folder utgiven av EU-sekretariatet vid Göteborgs universitet, besöksadress: Erik Dahlbergsgatan 11 B, 6 tr, tel 031-773 10 00 (vx), fax 031-773 43 55.

Examensrättsprövning. Grundskolläraexamen vid Högskolan i Falun/Borlänge, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Kristianstad. Högskoleverkets rapportserie 1997:11 R. Beställes kostnadsfritt per tel 08-453 71 73, fax 08-453 70 40.

Examensrättsprövning. Utbildningar vid Företagsekonomiska institutet, Stockholms Musikpedagogiska Institut och Högskolan i Gävle/Sandviken. Högskoleverkets rapportserie 1997:12 R. Beställes kostnadsfritt per tel 08-453 71 73, fax 08-453 70 40.

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlskrona/Ronneby. Högskoleverkets rapportserie 1997:13 R. Beställes: 08-453 70 22, fax 08-453 70 30.

Årsredovisning för Högskoleverket 1995/96. Printgraf, Stockholm 1997. Info: Högskoleverket, tel 08-453 70 00 (vx).

Kungl Vetenskapsakademien 1996. Documenta No 63. Verksamhetsberättelse utgiven av KVA, info avd. Tryckindustri, Solna 1997. Info: KVA, tel 08-673 95 00.

Upphovsrätt i reklam och media av Thomas Carlén-Wendels. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

Illustrated Mathematics. Visualization of Mathematical Concepts with Mathcad PLUS 6.0 av Byrge Birkeland. Pris: ca 636 kr inkl moms. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

Nyheter från Forskningsrådsnämnden (FRN) nr 1/97. Red: Benny Kullinger/Ord & Vetande AB, Ord&Form AB, Uppsala 1997. FRNs tel: 08-454 41 00.

Sista ansökningsdag anges före varje tjänst.

Vid Göteborgs universitet, Vasaparken, 411 24 GÖTEBORG

27/5 två tjänster som universitetslektor i sociologi, ref nr E 324 1506/97. Upplysning: prefekt Marianne Blomsterberg, tel 031-773 47 81.

28/5 professor i tumörbiologi, ref nr E 311 990/97. Upplysning: prof Göran Stenman, tel 031-60 29 22.

11/6 professor i patologi förenad med tjänst som överläkare vid Sahlgrenska universitetssjukhuset, ref nr E 311 1514/97. Upplysning: prof Klas Norrby, tel 031-60 19 54.

Vid Uppsala universitet, Box 256, 751 05 UPPSALA

20/5 universitetslektor i vårdvetenskap vid Centrum för omvårdnadsvetenskap, dnr 25 47/97. Upplysning: prof Per-Olov Sjöden, tel 018-18 34 81.

23/5 universitetslektor i pedagogik med allmän didaktisk inriktning, dnr 2338/97. Upplysning: Arne Lindquist, tel 018-18 24 65.

23/5 universitetslektor i pedagogik med inriktning mot de naturvetenskapliga ämnenas didaktik, dnr 2339/97. Upplysning: prefekt Arne Lindquist, tel 018-18 24 65.

Vid Lunds universitet, Box 117, 221 00 LUND

28/5 doktorand i arkitekturhistoria, ref nr 1829. Info: Olle Svedberg, 046-222 72 81.

Vid Stockholms universitet, 106 91 STOCKHOLM

23/5 universitetslektor i rättsvetenskap med undervisningsskyldighet i EU-rätt och konstitutionell rätt, ref nr 612-1076/97. Upplysning: prof Ronnie Eklund, 08-16 32 96.
30/5 professur i sociologi med inriktning mot levnadsnivån, ref nr 611-1075/97. Upplysning: prof Robert Erikson, 08-16 29 03.

Vid Linköpings universitet, 581 83 LINKÖPING

13/6 professor i medicinsk radiologi förenad med specialistläkartjänst vid landstinget i Östergötland, dnr 786/97-32. Upplysning: dekanus Rolf Andersson, tel 013-22 10 80.

Vid Umeå universitet, 901 87 UMEÅ

28/5 universitetslektor i lungmedicin förenad med tjänst som specialistutbildad läkare vid Norrlands universitetssjukhus, dnr 3132-801-97. Upplysning: prof Thomas Sandström, tel 090-785 25 16.

28/5 universitetslektor i logopedi, dnr 3132-727-97. Upplysning: kanslichef Svante Lampa, tel 090-16 53 38.

28/5 universitetslektor i reumatologi med inriktning mot forskning förenad med tjänst för specialistutbildad läkare vid Norrlands universitetssjukhus, dnr 3132-800-97.

Upplysning: bitr prof Åke Danielsson, tel 090-785 14 26.

29/5 professor i allmänmedicin förenad med befattning för specialistutbildad läkare i primärvård inom Umeå sjukvård, dnr 3131-683-97. Upplysning: kanslichef Svante Lampa, tel 090-16 53 38.

29/5 universitetslektor i infektionssjukdomar med molekylärbiologisk inriktning förenad med specialistläkarbefattning vid Norrlands universitetssjukhus, dnr 3132-799-97. Upplysning: Arne Tärnvik, 090-785 23 00.

Vid Sveriges lantbruksuniversitet, Box 7070, 750 07 UPPSALA

26/5 universitetslektor i växtfysiologi, särskilt högre växter, ref nr 2391/97-1791. Upplysning: Elisabeth Tillberg, 018-67 12 98.

4/6 universitetslektor i jordbrukets teknologi med inriktning mot maskiner och maskinsystem, ref nr 2474/97-3091. Placering i Alnarp. Upplysning: prefekt Lennart Henriksson, tel 040-41 50 66.

Vid Högskolan i Växjö, 351 95 VÄXJÖ

26/5 universitetslektor i analytisk kemi, ref nr 87/97. Upplysning: univ lektor Åke Nilsson, tel 0470-70 88 27.

26/5 universitetslektor i ekologi, ref nr 86/97. Upplysning: univ lektor Leif Eklund, tel 0470-70 87 25.

Vid Högskolan Gävle-Sandviken, 801 76 GÄVLE

23/5 prefekt/chef för inst för utbildningsvetenskap, ref nr 346/97. Upplysning: rektor Birgitta Stymne, tel 026-64 85 10.

Vid Institutet för rymdfysik i Kiruna, Box 812, 981 28 KIRUNA

30/5 personalsamordnare. Upplysning: adm chef Christina Jurén, tel 0980-790 65.

stipendier anslag

Ansökningstidens utgång anges före varje kungörelse.

30/5

Forskningsmedel från Naturvårdsverket 1998

Naturvårdsverkets anslag för miljö- och kretsloppsforskning kommer enligt regeringens beslut att avvecklas. För budgetåret 1998 kan forskningsmedel från Naturvårdsverket sökas endast för

- avslutande av projektområden
- viltforskning
- EU- Environment & Climate.

Ansökningshandlingar beställs per e-post: ase.ohrqvist@environ.se el fax 08-69816 63. Naturvårdsverkets adress 106 48 Stockholm.

1/6

NIAS - forskarstipendier

Nordisk Institut for Asenstudier, NIAS, utlyser två forskarstipendier med start 1/9

1997 på vardera sex månader för samtidsrelevant forskning ur samhällsvetenskapligt och/eller humanistiskt perspektiv, gärna av disciplinärt gränsoverskridande slag. Stipendium är avsett för yngre forskare som nyligen avslutat doktorsstudier. Ansökan ställs till styrelsen för NIAS, Leifsgade 33, 2300 København S, Danmark. Märk kuvertet "forskarstipendium". Upplysning: prof Thommy Svensson, tel +45-31 54 88 44, fax +45-32 96 25 30.

1/6

Medel för HIV/AIDS forskning

Stiftelsen Läkare mot AIDS forskningsfond utlyser forskningsbidrag om 200 000 kr, max 50 000 kr per projekt, för studier som syftar till behandling av HIV/infektion eller dess följd tillstånd och till förebyggande åtgärder. 50 000 kr tillskjutes av Stiftelsen Noaks Ark - Röda Korset. Projekt som inkluderar kliniska behandlingsförsök prioriteras högt. Etisk kommittés godkännande krävs för att få anslag. Ansökan insändes till Stiftelsen Läkare mot AIDS forskningsfond, Box 5610, 114 86 Stockholm. Blanketter och info: tel 08-790 33 70, fax 08-24 00 02.

6/6

Stipendier för studerande på läkarutbildningen 1997/98

Utbildningsnämnden vid medicinska fakulteten, Göteborgs universitet, utlyser följande stipendier:

- Adlerbertska stipendiefonden
- Adlerbertska studentbostadsfonden
- Eckersteins bokstipendier
- Rosa och Hildegard Svanströms donationsfond.

Stipendierna avser läsåret 1997/98. Ansökan göres på särskild blankett som finns på kansliet, Medicinargatan 16 C, 413 90 Göteborg, tel 031-773 30 35.

6/6

Stipendier för studerande på logopedutbildningen 1997/98

Utbildningsnämnden vid medicinska fakulteten, Göteborgs universitet, utlyser följande stipendier:

- Adlerbertska stipendiefonden
- Adlerbertska studentbostadsfonden.

Stipendierna avser läsåret 1997/98. Ansökan göres på särskild blankett som finns på kansliet, Medicinargatan 16 C, 413 90 Göteborg, tel 031-773 30 35.

1/9

Forskarstipendium - fjärrvärme

Svenska Fjärrvärmeföreningen utlyser för 1997 ett stipendium att användas för studieresa och/eller teknisk utrustning om högst 25 000 kr. Stipendiet kan sökas av forskare och doktorander vid svenska universitet och högskolor och skall användas för att öka kunskaperna inom fjärrvärme-, fjärrkyla- eller kraftvärmeområdet. Skriftlig rapport avges inom sex månader. Ansökan skall innehålla

relevanta uppgifter samt referenser och insändes till Svenska Fjärrvärmeföreningen, Att: Lena Rehn, 101 53 Stockholm, tel 08-677 25 50, fax 08-677 25 55.

15/9

Medel för Östersjösamarbete

Svenska Institutet har fått regeringens uppdrag att ansvara för Visbyprogrammet, dvs de särskilda medel som avsatts för ökat vetenskapligt utbyte och samarbete mellan Sverige och länderna i Östersjöregionen (inklusive nordvästra Ryssland). Högst 120 miljoner har avsatts under en treårsperiod från 1 juli 1997. Programmet omfattar dels bidrag till forskningsprojekt och nätverk, dels individuella stipendier som i första hand avser forskare och forskarstuderande från berörda länder. I båda fallen utgår ansökningsstiden 15 september. (Det var dessutom möjligt att få stöd för höstterminen 1997 om kompletta ansökningar kommit in till SI senast 15 maj.) Ansökningsformulär rekvideras från SI, fax 08-789 22 40 eller e-post: stip@si.se. Det kan också hämtas via nätet under adress <http://www.si.se>

Föreläsningar

22/5 kl 14.15-16.00

Tema: Moderskap, faderskap och kön Konflikter och sammanhållning i barnfamiljer. Frågor om kön och makt.

Ulla Björnberg, professor, och Anna-Karin Kollind, fil.dr, sociologiska institutionen I samarrangemang mellan institutionen för kvinnovetenskap och sociologiska institutionen. Feministen, Bengt Lidnersgatan 7

22-24/5

VIII Northern Lights Neuroscience Symposium: Neuromuscular Disorders in Childhood. Symposiet är förlagt till Wallenbergsalen, Medicinargatan 20, Göteborg. I organisationskommittén ingår bl a docent Anders Oldfors, tel 031-60 20 84, fax 031-41 72 83, anders.oldfors@path.gu.se

23/5 kl 13.00

Europaprogrammet - French Economic Diplomacy and Briands United States of Europe Proposal 1928-1933

Robert Boyce

Lilla Hörsalen, Humanisten, Renströmsg 6

23/5kl 13.00

IT-understödd distansutbildning i ett kulturellt perspektiv

Fil dr Magnus Bergquist från GU:s etnologiska institution presenterar sitt forskningsprojekt Alla intresserade hälsas välkomna till Pedagoggen Åby

26/5 kl 12-14

Interfacing Philosophy of Technology and Environmental Ethics. Don Ihde, Professor of Philosophy, State Univ of New York. Lokal: J111, Lennart Torstensonsg 11

Info: Helge Malmgren, 031-773 45 74, fax 031-7734945, epost: helge.malmgren@phil.gu.se

27/5 kl 12-14

Whole Earth Measurements: How Do We Know about The Greenhouse Effect?

Don Ihde, Professor of Philosophy, State University of New York.

Lokal: Stora hörsalen.

Mer info: Helge Malmgren,

tel 031-773 45 74, fax 031-773 49 45,

e-mail: helge.malmgren@phil.gu.se

27/5 kl 18-19

Är det farligt att sola? - Om födelsemärken och hudcancer

docent Olle Larkö

För mer information om föreläsningarna ring 031-773 35 77. Alla är välkomna! Ingen föranmälan! Fri entré! Malmstenssalen, Handelshögskolan, Vasagatan 1

28/5 kl 10-12

Seminarier i politisk teori Svensk politik ur ett Rational-Choice Perspective

Gunnar Falkemark. Kommentatorer: Martin Bennulfoch AndersTolland B 226, Statsvetenskapliga inst

29/5 kl 10.45-16.30

Etik och hälsa i framtiden.

Nordiska hälsovårdshögskolan anordnar ett seminarium för att hylla professor Edgar Borgenhammar: Avgift: 450 kr inkl kaffe och lunch inbetalas på postgiro nr 923 11 29-9. Märk : Etik och hälsa i framtiden.

2/6 kl. 18.00-20.00

Mercosur, vägen till integration av de olika regionerna i Sydamerika?

Cyro Banegas, sociologiska institutionen, Göteborgs universitet, föreläser på spanska med tolkning till svenska Iberoamerikanska institutet, Viktor Rydbergsgatan 24

5/6 kl. 13-16

Sex i Sverige. En befolkningsbaserad sexvaneundersökning - resultat, slutsatser och vidare forskning

Doc Bo Lewin Uppsala universitet, Prof Sven-Axel Månsson, inst för socialt arbete, GU D412, inst för socialt arbete

5/6 kl. 17.30-18.30

Transmitter Release and Synaptic Vesicle Kinetics

Dr Andrew Ewing, Pennsylvania State University Neurovetenskapliga Föreningen i Göteborg S1, Sahlgrenska universitetssjukhusets souterrängväning

5/6 kl 18.00

Europaprogrammet - Franco-British Relations from the Franco-Prussian War to the Fall of Bismarck

Pradip Bahumik, Stanford och Minnesota Universities

C 430, Humanisten, Renströmsg 6

Nominera till Stadsmiljörådets utmärkelse!

Stadsmiljörådet efterlyser förslag till 1997 års utmärkelse för skönhet och omtanke i den offentliga miljön. Årets tema är *Kunskapsstaden*. Med *Kunskapsstad* avses ett samhälle där forskning och utbildning inte sker isolerat utan bidrar till stadens samlade kompetens och kulturella liv samtidigt som en god stadsmiljö och ett livaktigt stadsliv ger jordmän för kunskapsutvecklingen. Förutsättningarna växlar mellan olika kommuner, men på många håll växer nu en ökad insikt om kunskapsens roll i stadsmiljön. Utmärkelsen tilldelas en person eller en allmän/enskild organisation som haft stor betydelse för idéer eller genomförande av åtgärderna. Utmärkelsen består av en bronsplakett med texten *skönhet - omtanke* och ett stadsplanemotiv. Den är utformad av konstnären Sivert Lindblom. Nominering skall vara inkommen senast den 2 juni 1997 till Stadsmiljörådet, Box 534, 371 23 Karlskrona, tel 0455-53187.

Tidigare års priser har bl a gått till Lindholmens förnyelse, Göteborg och till Blå Stället för den livaktiga kulturverksamheten i Angered.

Årets Göran Gustafsson-pristagare

Kungl Vetenskapsakademien, KVA, meddelar att årets fem Göran Gustafsson-pristagare har utsetts efter förslag från landets universitet och tekniska högskolor. Pristagarna får vardera 100 000 kr i personliga pris och forskningsanslag på ca 1 milj kr vardera. De fem pristagarna är:

- Christer Betsholtz, professor vid inst för medicinsk och fysiologisk kemi, Göteborgs univ som får en milj kr för forskning om tillväxtfaktorerens funktion i foster- och organutveckling
- Olle Inganäs, docent vid avd för tillämpad fysik vid Linköpings univ får en milj kr för forskning inom polymerfysiken
- Sven Lidin, professor vid inst för oorganisk kemi, Stockholms univ får en milj kr för forskning inom oorganisk kemi med inriktning mot metallers och metallegeringars strukturkemi
- Dennis Hejhal, professor vid inst för matematiska inst vid Uppsala univ för forskning om analytisk talteori och kvantkaos
- Lars Björck, professor vid inst för cell- och molekylärbiologi, Lunds univ för forskning om proteiner på bakteriens yta som är viktiga för deras sjukdomsframkallande effekt.

Prisen delas ut den 4 juni kl 18.00 på KVA, Stockholm.

VETEENSKAPSFESTIVAL

Regnet öste ner över Vasaparken när Vetenskapsfestivalen drog igång den 24 april. Men besökande skolbarn lät sig inte nedslås utan kommenterade:

– Det här är en vattenfestival!
En hel skolklass från Ytterby sökte skydd undan regnet i det cykelstall med tak som står på universitetsbyggnadens baksida. Aldrig har det gamla cykelstället varit så välbesökt! Fast det har - förutom av cyklister - använts av en och annan harpalt och för några år sedan sov två hippies där en natt efter en rockgala.

Ett Kunskapens Hus i miniatyr var förlagt till Vasaparken och det var universitetets specialprojekt under festivalen. Innehållet i alla de tält som fanns på plats, var på temat *vatten* - vatten som vetenskap, upplevelse och konst.

– Det är vattenfestival, sa skolbarnen, foto: Birgitta Pande

Valborg och Vetenskapsfestival på universitetets trappa, foto: Mikael Stoltz

Sture Allén, Thor Heyerdahl och Anders Sjöberg, foto: Birgitta Pande

Främsta målgruppen var barn och ungdom i låg- och mellanstadiet. Alla skolvisningar var fullbokade.

Isamband med att rektor Jan Ling invigde Kunskapens Hus i miniatyr i Vasaparken uruppfördes musikstycket Hydrophonia av Bengt Lundin.

Invigningen av Vetenskapsfestivalen i sin helhet ägde rum den 23 april i Svenska Mässans lokaler och förrättades av Thor Heyerdahl, välkänd från Kon-Tiki-expeditionen och många andra spännande äventyr.

Årets Vetenskapsfestival bedöms som mycket lyckad med öppet hus-arrangemang på skilda institutioner och många intresseväckande föreläsningar av olika forskare. Förhoppningen är att det nästa år skall anordnas ännu en festival i vetenskapens tecken.